

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judecători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursurile ordinare declarate de partea vătămată Ciorbă Tamara și de inculpata Malcoci Irina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Malcoci Irina XXXXX, născută la
XXXXX, domiciliată XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 06.01.2017 - 23.03.2017;*
2. *Instanța de apel: 28.04.2017 - 22.10.2017;*
Rejudecare: 22.02.2018 - 27.09.2018;
3. *Instanța de recurs: 1) 30.11.2017 - 23.01.2018, dispusă rejudecarea;*
2) 08.12.2018 - 13.03.2019.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 23 martie 2017, Malcoci Irina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, și în temeiul art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, a fost liberată de răspunderea penală pe motivul intervenirii termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

Acțiunea civilă a părții vătămate, Ciorbă Tamara în partea reparării prejudiciului material cauzat a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile, iar în partea reparării prejudiciului moral a fost admisă parțial și s-a încasat de la inculpată în beneficiul părții vătămate suma de 5 000 lei, drept recompensă pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în rest cerința a fost respinsă.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, instanța de fond a stabilit că, inculpata Malcoci Irina în perioada de timp, luna decembrie 2009 până în luna noiembrie 2010, data exactă nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală, acționând cu intenție directă, în scopul însușirii bunurilor altei persoane, prin acces liber, a sustras pe ascuns din apartamentul nr. XXXXX de pe XXXXX, mun. Chișinău, mijloace bănești în sumă de 2 750 euro, care aparțineau proprietarei Ciorbă Tamara și care potrivit cursului valutar

al Băncii Naționale a Moldovei a ratei medii în perioada de la 01.12.2009 - 30.11.2010, constituia suma de 44 906,81 lei, bani care au fost utilizați de către Malcoci Irina după bunul său plac și în interes personal.

Tot ea, continuând acțiunile sale criminale în perioada 02.02.2011 - 17.12.2012, data exactă nu a fost stabilită de către organul urmărire penală, în scopul însușirii bunurilor altei persoane, acționând direct, prin acces liber, a sustras pe ascuns din apartamentul nr.16 de pe XXXXX, mun. Chișinău următoarele bunuri din aur după cum urmează: un inel bărbătesc din aur în valoare de 3 500 lei, un inel din aur cu piatră rozalină în valoare de 3 500 lei, o pereche de cercei din aur cu piatră rubin în valoare de 1 500 lei, o pereche de cercei din aur galben combinat cu alb în valoare de 4000 lei, un pandantiv din aur în valoare de 1 000 lei, o brățară din aur în valoare de 1000 lei, o cruce din aur în valoare de 1 500 lei, un inel din aur-verighetă în valoare de 2000 lei, un lăntșor din aur care era deteriorat lacătul, în valoare de 3 000 lei, obiecte din aur care aparțineau lui Ciorbă Tamara și care au fost transmise la casele de amanet unde au fost topite, iar banii obținuți au fost utilizați de Malcoci Irina după bunul său plac și în interes personal.

În rezultatul acțiunilor infraționale ale lui Malcoci Irina, părții vătămate Ciorbă Tamara i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă de 65 906,81 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, a declarat apel avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatei Malcoci Irina, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata să fie achitată de comiterea infrațiunii imputate.

În motivarea cererii de apel, apărătorul a menționat că, organul de urmărire penală ilegal a reluat urmărirea penală în privința inculpatei, fără a indica motivele prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală.

De asemenea, avocatul Barbaroș Mihail a indicat că, în acțiunile inculpatei lipsesc elementele infrațiunii imputate, totodată menționând dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de fond.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apeluri avocatul Dumneanu Radu în numele părții vătămate Ciorbă Tamara și ultima prin care au solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a dispune încasarea din contul inculpatei în beneficiul părții vătămate suma de 100 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, obligarea inculpatei de a compensa părții vătămate prejudiciul material în sumă de 2 750 euro și 25 750 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În motivarea apelurilor declarate de către avocatul Dumneanu Radu în numele părții vătămate, Ciorbă Tamara și ultima, au indicat că, instanța de fond eronat a conchis că partea vătămată nu a prezentat probe suficiente în susținerea pretențiilor sale cu privire la prejudiciul material, or, partea apărării a prezentat contracte, tichete de călătorii, copii ale bonurilor de încasare a numerarului, copia actelor care confirmă suportarea cheltuielilor judiciare ș.a.

Totodată, apelanții au susținut că, instanța de fond i-a încălcat dreptul părții vătămate la un recurs efectiv.

Mai mult, conform prevederilor art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de fond era obligată să soluționeze acțiunea civilă odată cu soluționarea cauzei penale în fond.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2017, apelurile declarate de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatei, de avocatul Dumneanu Radu în numele părții vătămate Ciorbă Tamara și de ultima, au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatei Malcoci Irina de săvârșirea infracțiunii prevăzute art.186 alin. (2) lit. d) Cod penal

Instanța de apel a indicat că, deși inculpata nu a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acesteia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina ei rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Totodată, instanța de apel a menționat că, infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost comisă de inculpată în perioada de timp, luna decembrie 2009 până în luna noiembrie 2010, data exactă nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală și în perioada de la 02 februarie 2011 până la 17 decembrie 2012, momentul când a sustras pe ascuns mijloace bănești și bunurile din aur ce aparțineau Tamarei Ciorbă, se califică ca infracțiune mai puțin gravă, iar termenul de tragere la răspundere penală fiind de 5 ani de la săvârșirea infracțiunii, termen care a expirat de drept, dosarul fiind trimis în judecată abia la 05 ianuarie 2017.

Prin urmare, instanța de fond, corect a conchis de aplica în speță, prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, or, în conformitate cu prevederile art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Referitor la argumentele invocate de apărătorul inculpatei, instanța de apel a considerat că sunt neîntemeiate, or, prin prisma tuturor probelor administrate și examinate în instanța de judecată, a menționat că starea de fapt probată atât în faza de urmărire penală cât și în cadrul cercetărilor judecătorești, învinuirea adusă inculpatei a fost confirmată în totalitate.

Mai mult, atât în instanța de fond cât și în instanța de apel s-a stabilit că depozițiile inculpatei precum că, nu a găsit suma de bani în ghiveci în momentul în care uda florile, instanța de apel le-a respins, or, martorul Vladimir Ciorbă care a fost audiat a declarat că, inculpata a luat suma de 6 250 euro din ghiveciul de flori, iar suma de 3 500 de euro a fost restituită de către ea, mamei sale, Ciorbă Tamara. De asemenea, pentru a nu avea probleme cu părinții săi, împreună cu inculpata i-a comunicat mamei sale că banii au fost depuși la bancă. Totodată, partea vătămată Ciorbă Tamara atât în cadrul urmăririi penale cât și în ședințele de judecată a declarat că anume inculpata i-a luat suma de 6 250 euro, restituindu-i doar 3 500 euro și promițându-i că-i va restitui restul sumei,

fapt confirmat și prin procesul-verbal de examinare a telefonul mobil de model Nokia 1616, care aparține martorului Vladimir Ciorbă din 17.08.2016, potrivit căruia sunt prezente mesaje de la numărul de telefon care aparține inculpatei Irinei Malcoci, prin care aceasta recunoaște că a luat banii și promite că o să-i restituie.

Instanța de apel a susținut poziția primei instanțe care a apreciat critic declarațiile inculpatei, precum că bijuteriile amanetate la „Aureola Lombard” SRL și ÎCS „Lombard Solutions” SRL le-ar fi primit de la sora sa, Doina Neaga și mama sa, or, această versiune a inculpatei nu și-a găsit confirmare prin probele administrate în cadrul procesului penal.

Totodată, instanța de apel a respins ca nefondate argumentele părții apărării care a invocat nulitatea actelor procesuale și anume a ordonanțelor emise de procurorii care au condus urmărirea penală în speță, or, plângerile împotriva acțiunilor/inacțiunilor organului de urmărire penală, se adresează judecătorului de instrucție și se soluționează într-o procedură separată, în ordinea prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, dar nu de către instanța de apel, mai mult, actele invocate de apărător, deja poartă un caracter irevocabil.

Mai mult, instanța de apel a respins alegațiile avocatului Dumneanu Radu în numele părții vătămate, Ciorbă Tamara și a ultimei, or, la 03 ianuarie 2013, prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată, Ciorbă Tamara a fost recunoscută în calitate de parte vătămată. De asemenea, la 03 ianuarie 2013, Ciorbă Tamara a fost recunoscută în calitate de parte civilă prin ordonanța organului de urmărire penală. Reprezentantul părții vătămate a depus o cerere de chemare în judecată în cadrul procesului penal în temeiul căreia a fost solicitată încasarea de la inculpată în beneficiul părții vătămate, Tamarei Ciorbă suma de 100 000 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral, cauzat în rezultatul comiterii infracțiunii, prejudicial material cauzat după cum urmează: suma sustrasă de 2 750 euro, contravaloarea bijuteriilor sustrase în sumă de 37 638,07 lei, sumelor de 1 671,05 euro și 11 655 ruble rusești achitate pentru servicii de transport, suma de 25 750 lei, care reprezintă cheltuieli suportate în legătură cu achitarea serviciilor de asistență juridică și traducerea actelor anexate în calitate de probe la cererea de chemare în judecată.

Astfel, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect la soluționarea acțiunii civile a satisfăcut pretenția părții vătămate privind încasarea prejudiciului moral, deoarece a fost constatat faptul juridic necesar apariției răspunderii delictuale, fapta ilicită, vinovăția, raportul causal între fapta comisă și prejudiciul adus.

La stabilirea cuantumului prejudiciu moral, instanța de apel a stabilit conform art. 1423 Cod civil și conform art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, că mărimea compensației pentru prejudiciul moral cauzat pătimitei Ciorbă Tamara în sumă de 5 000 lei, reprezintă o sumă echitabilă, fiind proporțională suferințelor suportate de partea vătămată.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare declarate de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatei, de avocatul Dumneanu Radu în numele părții vătămate Ciorbă Tamara și de ultima.

6.1. Avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatei în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15), 16) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea

unei hotărâri, prin care inculpata să fie achitată de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Recurentul a susținut că, instanța de apel a pronunțat o decizie ilegală, bazată pe presupuneri, fără a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

Totodată, apărarea a menționat că, instanțele anterioare au încălcat principiul „*non bis in idem*”, deoarece ilegal a fost reluată urmărirea penală, inculpata fiind pusă repetat sub învinuire pentru aceeași faptă, în lipsa existenței a faptelor noi sau recent descoperite.

Mai mult, avocatul Barbaroș Mihail și-a expus dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele anterioare, indicând că din probele administrate în respectiva cauză penală nu se dovedește cu certitudine vinovăția inculpatei.

De asemenea, recurentul a susținut că, în acțiunile inculpatei lipsesc elementele infracțiunii imputate acesteia, or, din analiza probelor acumulate la dosar se dovedește faptul că, sustragerea imputată inculpatei nici nu a avut loc.

6.2. Avocatul Dumneanu Radu în numele părții vătămate, Ciorbă Tamara și ultima, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei în partea ce se referă la soluționarea acțiunii civile, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea civilă înaintată și să se dispună încasarea de la inculpata Malcoci Irina în beneficul părții vătămate a sumei de 100 000 lei, cu titlu de prejudiciul moral și suma sustrasă 2 750 euro, 37 638,07 lei echivalentul bijuteriilor sustrase, 1 671,05 euro și 11 655 ruble rusești achitate pentru servicii de transport și 25 750 lei cheltuieli suportate în legătură cu achitarea serviciilor de asistență judiciară și traducerea actelor anexate în calitate de probe la dosar.

În susținerea recursurilor declarate, recurenții au menționat că, instanța de apel a pronunțat o decizie nemotivată fără a da un răspuns argumentelor invocate în cererea de apel.

Mai mult, recurenții au indicat că, instanța de apel prin respingerea cererilor de apel doar a reluat poziția primei instanțe, indicând eronat neprezentarea probelor în susținerea pretențiilor de compensare a prejudiciilor materiale.

De asemenea, recurenții au susținut că, instanța de apel prin pronunțarea deciziei contestate i-a încălcat părții vătămate, Ciorbă Tamara, dreptul la un recurs efectiv.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2018 au fost admise recursurile ordinare declarate de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatei, de avocatul Dumneanu Radu în numele părții vătămate Ciorbă Tamara și de ultima, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2017 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Pentru a pronunța soluția dată, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că, instanța de apel eronat a respins apelurile fiind examinate pur formal, nu s-a clarificat care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, or, motivându-și soluția, instanța de apel doar a reluat motivarea instanței de fond, mai mult aceasta a formulat răspunsuri evazive și neclare.

În acest sens, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel a respins cererea de apel declarată de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatei, fără a da un

răspuns clar argumentului indicat de către acesta cu referire la încălcarea principiului „non bis in idem”, deoarece inculpata a fost pusă repetat sub învinuire de comiterea a aceleiași fapte în lipsa unor fapte noi sau recent descoperite.

Colegiul penal lărgit a remarcat că, avocatul Barbaroș Mihail în concluziile scrise din 07 martie 2017 înaintate în prima instanță în contextul prevederilor art. 381 Cod de procedură penală, a menționat că, la 26 aprilie 2016 procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Eugen Rurac, a reluat urmărirea penală dispunând acuzarea inculpatei pe aceleași fapte și circumstanțe, încălcându-i inculpatei dreptul de a nu fi judecat de două ori pentru aceeași faptă. Prima instanță a omis să se expună asupra acestui argument, iar în sentința emisă nici nu indică despre acesta. Astfel, în cazul dat, sarcina îi revenea instanței de apel la examinarea apelurilor declarate de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatei, însă instanța de apel a dat un răspuns evaziv fără a intra în esența problemei și fără a argumenta în condițiile legii procesual penale soluția adoptată.

Mai mult, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel eronat a respins cerințele părții vătămate privind acțiunea civilă, or, în susținerea cerințelor sale au fost prezentate un șir de probe privind valoarea obiectelor sustrase care au fost anexate la materialele dosarului, astfel afirmațiile instanței de fond, preluate de instanța de apel precum că, partea vătămată nu a prezentat suficiente probe care să confirme suportarea cheltuielilor reclamate de către ultima sunt neîntemeiate și nu corespund circumstanțelor reale ale cauzei.

În acest sens, Colegiul penal lărgit a remarcat că, este neclară poziția instanțelor de fond care au stabilit starea de fapt și au acceptat prejudiciul cauzat prin infracțiune calificând acțiunile inculpatei, dar acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material cauzat prin infracțiune o admit în principiu, indicând că asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018 a fost respins ca fiind nefondat, apelul declarat de avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatei Malcoci Irina, iar apelurile declarate de avocatul Dumneanu Radu în numele părții vătămate Ciorbă Tamara, și de partea vătămată, au fost admise, casată sentința Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 23 martie 2017, parțial, în partea acțiunii civile și în partea cheltuielilor de judecată, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, în părțile respective, prin care a fost admisă acțiunea civilă și dispusă încasarea din contul inculpatei Malcoci Irina în beneficiul părții vătămate Ciorbă Tamara suma de 65 906,81 (șaizeci și cinci mii nouă sute șase, 81) lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material produs prin infracțiune; 6000 (șase mii) lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral produs prin infracțiune; 1671,05 (una mie șase sute șaptezeci și unu, 05) euro și 11655 (unsprezece mii șase sute cincizeci și cinci) ruble rusești, cu titlu de reparare a cheltuielilor judiciare legate de transport, în echivalentul valutei naționale - lei moldovenești, conform cursului Băncii Naționale a Republicii Moldova la momentul executării și 25750 (douăzeci și cinci mii șapte sute cincizeci) lei, cu titlu de reparare a cheltuielilor de judecată legate de asistența juridică și de traducerea actelor.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

10. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe

prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatei Malcoci Irina de săvârșirea infracțiunii prevăzute art.186 alin. (2) lit. d) Cod penal

Instanța de apel a relevat că, deși inculpata nu a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acesteia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina ei rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Totodată, instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanțe privind încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală a inculpatei Malcoci Irina, or infracțiunea reținută în sarcina inculpatei, conform art. 16 alin. (3) Cod penal, se clasifică ca fiind mai puțin gravă. Conform art. 53 lit. g) și 60 alin. (1), lit. b) și alin. (2) Cod penal, raportate la prevederile alin. (4) al aceluiași articol, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii mai puțin grave au expirat 5 ani, iar prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

Referitor la argumentele părții apărării și inculpatei, instanța de apel a menționat că, versiunea inculpatei nu are acoperire probatorie, deoarece se combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză, astfel, fiind apreciată ca o tentativă de a evita răspunderea penală pentru faptele săvârșite, iar nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatei Malcoci Irina, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevante în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii imputate de către inculpată.

Cu privire la motivele invocate în apelul avocatului, ce vizează reluarea procesului penal în privința lui Malcoci Irina, sub aspectele de presupuse ilegalități invocate, au fost apreciate ca fiind nefondate, or, în partea respectivă, se observă că este vizată ordonanța procurorului prim-adjunctului Procuraturii Generale Pântea A. din 11 aprilie 2013, prin care a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura sectorului Botanica, municipiul Chișinău Ganziuc Ana din 11 martie 2013 și reluată urmărirea penală (vol. I, f. d. 159-161).

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani, municipiul Chișinău din 07 octombrie 2013 a fost respinsă plângerea avocatului în numele lui Malcoci Irina și a fost recunoscută legală ordonanța procurorului prim-adjunctului Procuraturii Generale Pântea A. din 11 aprilie 2013 (vol. I, f. d. 181-185).

Prin ordonanța procurorului în procuratura municipiului Chișinău Stoicev D. din 30 aprilie 2015 a fost încetată urmărirea penală în cauza penală nr. 2013420020 în privința lui Malcoci (Ciorba) Irina cu clasarea procesului penal respectiv (vol. II, f.d. 1-16).

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani, municipiul Chișinău din 14 decembrie 2015 a fost admisă plângerea avocatului în numele Ciorbă T., cu anularea ordonanței

procurorului în procuratura municipiului Chișinău Stoicev D. din 30 aprilie 2015 și reluarea urmăririi penale, procurorul fiind obligat să lichideze încălcările menționate (vol. III, f. d. 24-27) - încheierea respectivă fiind menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2016 (vol. III, f. d. 148-149).

Prin urmare, motivele cu privire la reluarea viciată a procesului penal în privința lui Malcoci Irina se apreciază ca fiind nefondate, or, în cauză, a fost exercitat controlul judiciar asupra acțiunilor și actelor pretins ilegale ale organului de urmărire penală finalizat cu decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2016, irevocabilă din momentul pronunțării care se bucură de puterea lucrului judecat.

Astfel, instanța de apel a respins alegațiile apărătorului cu privire la încălcarea principiului *non bis in idem* și a remarcat faptul că, odată ce ordonanța procurorului privind încetarea procesului penal pornit în privința lui Malcoci Irina a fost declarată nulă, iar în cazul în care reluarea urmăririi penale după scoaterea lui Malcoci Irina de sub urmărire este făcută în condițiile legii, nu există temeii de a susține că acesteia i-a fost lezat dreptul de a nu fi urmărit, judecat și pedepsit de mai multe ori.

Cu privire la motivele invocate în apelul avocatului în numele părții vătămate și părții vătămate ce vizează soluționarea acțiunii civile, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu s-a expus motivat asupra acțiunii civile, în partea cuantumului prejudiciului material și moral produs prin infracțiune, cât și în partea cheltuielilor de judecată, fiind ignorate prevederilor art. 219 alin. (1) - (4) și 220 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, deoarece în sentință nu se regăsește cazul excepțional când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile Ciorbă T., ar trebui amânată judecarea cauzei, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În așa mod, instanța de apel, soluționând acțiunea civilă, în partea prejudiciului material produs prin infracțiune, a ținut cont de prevederile art. 219 alin. (4), 220 și 387 alin. (1) Cod de procedură penală, menționând că, conform acțiunii civile înaintate în procesul penal de către partea vătămată Ciorbă T., bazată pe copiile de pe bonurile fiscale, pretențiile materiale ale părții vătămate către inculpată sunt de 2750 Euro și 37638,07 lei. Prin urmare, în atare situație, instanța de apel a considerat de a fi încasată de la inculpată în beneficiul părții vătămate Ciorbă T. suma de 35 906,81 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material produs prin infracțiune.

Soluționând acțiunea civilă în partea cheltuielilor judiciare în legătură cu asistența juridică acordată părții vătămate Ciorbă T. în cadrul procesului penal, conform art. 217 - 219 și 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia că este dovedit cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, or, din materialele dosarului s-a constatat că, în cadrul procesului penal partea vătămată Ciorbă T. a fost asistată de către avocați, a achitat sume de bani pentru transport, precum și pentru traducerea actelor, astfel încât sunt suportate cheltuieli judiciare.

La fel, menționând că, în ședința de judecată în apel, interesele părții vătămate au fost prezentate de avocatul Lobodă Vladimir, fapt ce a condus la cheltuieli judiciare legate de asistența juridică necesară.

Astfel, instanța de apel a considerat că, cheltuielile judiciare suportate de partea vătămată în procesul penal în mărime de 1671,05 euro și 11655 ruble rusești, cu titlu

de reparare a cheltuielilor judiciare legate de transport și 25750 lei, cu titlu de reparare a cheltuielilor de judecată legate de asistența juridică și de traducerea actelor, urmează a fi puse în sarcina inculpatei Malcoci Irina, or, temeiurile și mărimea cheltuielilor judiciare cerute de partea vătămată sunt stabilite prin materialele anexate la dosarul în cauză.

Totodată, instanța de apel s-a expus și asupra posibilității aplicării față de inculpata Malcoci Irina a Legii cu privire la amnistie, ajungând la concluzia că inculpata nu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, existând restricția prevăzută la art. 1 alin. (1), care indică expres că nu se aplică amnistia persoanei care nu a manifestat căință activă în cadrul procesului penal, precum și restricția prevăzută la art. 10 alin. (1) lit. k) - nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

11. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la 29 octombrie 2018, este atacată cu recursuri ordinare de către partea vătămată Ciorbă Tamara, la 28 noiembrie 2018 și 03 decembrie 2018, și de inculpata Malcoci Irina, la 31 ianuarie 2019.

11.1. Partea vătămată Ciorbă Tamara, invocând temeiul de drept prevăzut în art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, solicită, casarea parțială a deciziei instanței de apel din 27.09.2018, anunțată la data de 20 octombrie 2018, în ce privește latura civilă, examinarea și admiterea acțiunii civile în sensul formulat, prin care să fie dispusă încasarea de la inculpata Malcoci Irina în folosul părții vătămate Ciorbă Tamara a sumei de 100 000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, cauzat în rezultatul comiterii infracțiunii, precum și a prejudiciului material cauzat, care constă din suma sustrasă de 2 750,00 Euro în lei conform cursului BNM la data executării; contravaloarea bijuteriilor sustrate în sumă de 37 638.07 lei; a sumelor de 2 619.90 Euro și 11 655,00 ruble rusești achitate pentru servicii de transport, ori 3 129,00 lei conform cursului oficial BNM la 22.05.2018; suma de 33 750,00 lei, care reprezintă cheltuielile suportate în legătură cu achitarea onorariilor pentru asistența juridică acordată de avocați și traducerea actelor anexate în calitate de probe la prezenta cerere de chemare în judecată.

În motivare își exprimă dezacordul său cu soluția instanței de apel în latura civilă, considerând că, instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, astfel incorect a concluzionat asupra cuantumului sumelor dispuse spre încasare, indicate în decizie, or, acestea sunt inechitabile și nu corespund realității.

În această ordine de idei, partea vătămată a relevat că, nu este echitabil social ca pentru infracțiunea comisă îndreptată împotriva părții vătămate Ciorbă Tamara, de la Malcoci Irina Stepan să fie încasat cu titlu de prejudiciu moral suma simbolică de 6000 (șase mii) lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral produs prin infracțiune, deoarece instanțele de fond și de apel au ocupat o poziție procesuală neechitabilă vizavi de partea vătămată Ciorbă Tamara de o parte și altă parte Malcoci Irina Stepan-autoarea infracțiunii comise pentru care nu va fi pedepsită, întru fapta comisă din vina autorităților Republicii Moldova. Reieșind din sentința pronunțată de instanța de fond,

deciziile instanței de apel, drepturile procesuale ale Malcoci Irina Stepan-autoarea infracțiunii comise, au fost respectate și asigurate cu mare atenție, pe când drepturile părții vătămate Ciorbă Tamara, care a suportat consecințe materiale și morale, au fost respectate numai în mod formal.

Consideră că suma simbolică de 6 000 (șase mii) lei, care a fost încasată cu titlu de prejudiciu moral produs prin infracțiune nu repară, de fapt, prejudiciul moral cauzat, toate suferințele morale și psihice suportate de partea vătămată, iar suma solicitată, în mărime de 100 000 lei în mod parțial ar compensa prejudiciul moral cauzat, care nu a fost încasat pe o perioadă mare de timp din cauză neobiectivă și ilegală de tergiversare a urmării penale și examinării cauzei penale de instanțele de judecată a RM.

La capitolul încasarea de 65 906,81 (șasezeci și cinci mii nouă sute șase, 81) lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material produs prin infracțiune, recurenta consideră că, instanța de apel nu a ținut cont că prejudiciul a fost cauzat anume prin sustragerea sumei în EURO în monedă europeană; nu a ținut cont de prețul la aurul sustras indicat de indicii de bază a BNM la data pronunțării Deciziei. Din motivul dat urmează ca prejudiciul material să fie încasat în EURO, dar achitat în valută națională în lei MD conform cursului la data executării hotărârii judecătorești definitive.

De asemenea, menționează că, nu s-au încasat toate cheltuielile legate de transport, pe parcursul timpului când a fost efectuată urmărirea penală și examinată cauza penală de instanțele de judecată, indicând că, ea personal locuia peste hotare, unde a plecat cu serviciul, pentru a-și câștiga mijloace materiale pentru existență, or, aceste cheltuieli de transport nu au fost făcute de ea personal la discreția ei, dar au fost în legătură de cauzalitate de efectuarea acțiunilor de urmărire penală și examinarea cauzei penale de instanțele de judecată ale Republicii Moldova. Deci, în opinia recurentei urmează de a fi compensate de persoana care i le-a cauzat, de persoana care a fost recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii, adică de Malcoci Irina, autoarea infracțiunii comise.

La fel, recurenta nu este de acord cu suma încasată pentru cheltuielile de judecată legate de asistența juridică și de traducerea actelor, menționând că, de fapt suma cheltuielilor constituie nu 25 750,00(douăzeci și cinci mii șapte sute cincizeci) lei, dar 33 750,00 lei, care reprezintă cheltuielile suportate în legătură cu achitarea onorariilor pentru asistența juridică acordată de avocați și traducerea actelor anexate în calitate de probe la prezenta cerere de chemare în judecată, ce au fost probate inclusiv și prin Bonul de plată seria ED Nr.622191 din 17 mai 2018. Cheltuielile respective de asemenea au fost cauzate în legătură cu comiterea acțiunii de către de persoana care a fost recunoscută culpabilă, Malcoci Irina - autoarea infracțiunii comise.

Toate probele în sensul celor invocate au fost prezentate, în formă legalizată, care demonstrează în fapt cheltuielile suportate și urmează de a admise.

La 03 decembrie 2018, partea vătămată depune încă un recurs împotriva deciziei instanței de apel, în care invocă ilegalitățile comise pe parcursul anchetei și judecării cauzei în instanța de fond, precum și dezacordul cu motivarea sentinței primei instanțe. Totodată, indică că nu este de acord cu decizia instanței de apel în ce privește latura civilă, motivele sunt exprimate în cererea de recurs din 28.11.2018.

11.2. Inculpata Malcoci Irina, invocând temeiurile de drept prevăzute în art.427 alin. (1) pct.2), 6), 12) și 15) Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a

deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea sa.

În motivare menționează că, instanțele ierarhic inferioare nu au dat apreciere faptului că prin ordonanța din 11.04.2013 a fost încetat procesul penal de către procurorul adjunct al Procuraturii Generale, și n-a constata existența cărorva fapte care ar determina luarea măsurilor procesual penale suplimentare, precum și nu au fost descoperite nici în cadrul urmăririi penale reluate și nici la cercetarea judecătorească în instanța de fond și de apel, ceea ce dovedește cu certitudine încălcarea esențială a drepturilor garantate de Convenție.

Consideră, că probatoriul prezentat de către acuzatorul de stat nu dovedește vinovăția ei, deoarece în acțiunile acesteia nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate, care în opinia recurente este confirmat și prin opinia separată a judecătorului Furdui Sergiu și decizia CSJ, iar instanța de apel nu a luat în considerare probele prezentate de partea apărării, fiind denaturate.

Totodată, indică că la judecarea cauzei în instanța de apel, președintele ședinței de judecată, Iordan Iurie, este nașul de cununie a Doinei Neaga, martor pe cauză dată, care este sora inculpatei Malcoci Irina, astfel că, consideră că a apărut un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei.

De asemenea, menționează că, a fost încălcat art.6 CEDO, deoarece instanța de apel s-a manifestat în favoarea acuzării și preconcept a acceptat concluziile despre vinovăția ei în comiterea infracțiunii imputate, și în acest sens a indicat jurisprudența CEDO în cazuri similare.

12. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de partea vătămată Ciorbă Tamara, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

*Referitor la recursul ordinar declarat de partea vătămată Ciorbă Tamara,
la 28 noiembrie 2018*

1.1. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Colegiul penal, lecturând recursul declarat, consideră că, alegațiile părții vătămate Ciorbă Tamara, privind incorectitudinea încasării cuantumului prejudiciului material, moral și cheltuielilor judiciare sunt nefondate și în acest sens, se menționează că, instanța de apel, la rejudecarea cauzei, a îndeplinit indicațiile instanței de recurs, expuse în decizia din 23 ianuarie 2018.

Astfel, analizând decizia atacată, instanța de recurs consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a casat parțial hotărârea primei instanțe în latura civilă și a pronunțat o nouă hotărâre, în această parte, deoarece la judecarea apelurilor declarate de avocatul Dumneanu Radu în numele părții vătămate Ciorbă Tamara și de ultima, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima

instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 10 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul că, argumentele invocate de recurent au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, iar asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Referitor la recursurile ordinare declarate de partea vătămată Ciorbă Tamara la 03 decembrie 2018, și de inculpata Malcoci Irina, la 31 ianuarie 2019

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Prevederile legale cu privire la termenul de recurs au un caracter imperativ, deoarece recursul declarat după expirarea termenului se consideră tardiv și nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual, dat fiind faptul că legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală și practica judiciară stabilită, la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului până la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfârșească într-o zi nelucrătoare. La calcularea termenului de apel,

nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului se constată, că la 27 septembrie 2018 instanța de apel a judecat cauza în prezența procurorului, inculpatei Malcoci Irina și avocatului inculpatei Barbaroș Mihail, cu adoptarea și pronunțarea dispozitivului deciziei, și aducerea la cunoștință, că decizia motivată va fi pronunțată la data de 29 octombrie 2018, ora 14:00 (f. d. 181, vol. VI).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 29 octombrie 2018, ora 14:00, în ședința de judecată s-a prezentat doar procurorul (f. d. 182, vol. VI), iar ceilalți participanți la proces nu s-au prezentat, însă în conformitate cu art. 338 alin. (4) Cod de procedură penală le-a fost expediată copia de pe decizia motivată (f.d. 212, vol. VI).

Totodată, instanța de recurs reține faptul că, decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018 adoptată în cauza penală de învinuirea lui Malcoci Irina a fost plasată pe pagina WEB a instanței respective și participanții la proces au avut posibilitatea de a face cunoștință cu aceasta.

Astfel, Colegiul penal consideră că recursul ordinar depus de inculpata Malcoci Irina la 31 ianuarie 2019 este declarat peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, fiind depus după expirarea a 30 zile de la data pronunțării deciziei.

De asemenea, instanța de recurs conchide că, și recursul ordinar suplimentar depus de partea vătămată Ciorbă Tamara la 03 decembrie 2018, este declarat peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, or, prin depunerea recursului ordinar de către aceasta la data de 28 noiembrie 2018, se constată că partea vătămată este informată cu decizia instanței de apel care se contestă.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, or, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală.

Astfel, în conformitate cu prevederile legale și ținând cont de circumstanțele de fapt stabilite, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Ciorbă Tamara la 28 noiembrie 2018, ca fiind vădit neîntemeiat, iar recursul suplimentar depus la 03 decembrie 2018 de către partea vătămată Ciorbă Tamara și recursul ordinar depus de inculpata Malcoci Irina la 31 ianuarie 2019, ca fiind declarate peste termen.

14. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Ciorbă Tamara la 28 noiembrie 2018 împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Malcoci Irina XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat, iar recursul suplimentar depus la 03 decembrie 2018 de către partea vătămată Ciorbă Tamara și recursul ordinar depus de inculpata Malcoci Irina la 31 ianuarie 2019, ca fiind declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **11 aprilie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor